

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8Co/587/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4115201880
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 02. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriana Kálmánová, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2017:4115201880.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Adriany Kálmánovej, PhD. a členov senátu JUDr. Vladimíra Novotného a JUDr. Dany Kálnayovej, v právnej veci žalobcu: Sociálna poisťovňa, so sídlom ul. 29. augusta 8, Bratislava, IČO: 308 07 484, proti žalovanému: H. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. XXXX/XX, S., zast.: JUDr. Ladislavom Chmelárom, advokátom so sídlom Levická 579, Vrábľa, (pôvodne za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného: Komunálna poisťovňa, a.s., Vienna Insurance Group, so sídlom Štefánikova 17, Bratislava, IČO: 31 595 545), o zaplatenie sumy 3.026,40 eura, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu v Nitre zo dňa 11. júla 2016, č. k. 12C/48/2015-131, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutej vyhovujúcej časti a výroku o trovách konania **p o t v r d z u j e**.

Žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie odvolaním napadnutým rozsudkom zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 2.118,48 Eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a vo zvyšnej časti žalobu (návrh) zamietol. Žalobcovi /(navrhovateľovi) náhradu trov konania nepriznal. Rozhodnutie vo veci samej právne odôvodnil ustanovením § 238 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení, § 4 ods. 1, 2 a ods. 3, § 5 ods. 1 písm. f/ zák. č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení a § 441 Občianskeho zákonníka. Vychádzal zo zistenia, že žalovaný dňa 17.03.2002 medzi obcami Klasov - Vrábľa viedol osobné motorové vozidlo Mazda 626 EČ: NR XXX BD, kde v kilometri 191,30 neprispôobil rýchlosť jazdy svojim schopnostiam, poveternostným podmienkam, vzdialenosti, rozľahu, prekročil povolenú rýchlosť, v dôsledku čoho narazil do zadnej časti neosvetleného bicykla, ktorý viedol M. U., ktorý následkom zrážky utrpel tržnozmliaždenú ranu v oblasti temena hlavy, vnútrolebečné krvácanie v ľavej čelovospánkovej temennej oblasti hlavy, pod trvalým obalom mozgu, krvácanie pod jemný obal mozgu a ďalšie poranenia s dobou liečenia a práceneschopnosťou najmenej 6 mesiacov. Žalovaný bol poistníkom povinného zmluvného poistenia zo zodpovednosti za škodu, kedy zostáva zachovaná zodpovednosť prevádzkovateľa za škodu podľa zásad uvedených v § 427 Občianskeho zákonníka. Žalobca si uplatnil nárok v zmysle § 238 ods. 1 Zák. č. 461/2003 Z. z. ako regres voči žalovanému, vodičovi. Mal preukázané, že žalobcovi vznikla škoda výplatou dávok sociálneho poistenia poškodenému za obdobie od 18.11.2013 do 17.12.2014 vo výške 3.026,40 Eur. Nebolo sporné, že v čase vzniku nehody a poistnej udalosti mal prevádzkovateľ vozidla, ktorým bola nehoda spôsobená, uzatvorenú zmluvu o povinnom zmluvnom poistení a zodpovednosti za škodu u vedľajšieho účastníka. Konštatoval, že regresný nárok je svojím charakterom samostatným nárokom, ktorý má povahu špeciálneho ustanovenia k Občianskemu zákonníku o náhrade škody. Pretože ustanovenie § 238 ods. 1 zák. č. 461/2003 neobsahuje dôsledky vyplývajúce z prípadného spoluzavinenia poškodeného na vzniku škody, je potrebné pri posudzovaní

tejto otázky aplikovať § 441 OZ, ktorý upravuje zavinenie poškodeného na spôsobení škody. Aj pri posudzovaní nároku žalobcu treba skúmať prípadné spoluzavinenie poškodeného, ktoré má za následok obmedzenie zodpovednosti odporcu. Zákonné ustanovenie § 441 OZ sa vzťahuje na prípady, kedy škoda spôsobená poškodenému je nielen výsledkom protiprávneho konania škodcu, ale ak na jej vzniku čiastočne alebo celkom sa podieľa aj konanie samotného poškodeného, pričom musia byť splnené všetky základné predpoklady zodpovednosti v zmysle § 420 OZ a to protiprávne konanie, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nimi, pričom zavinenie sa predpokladá. Súd oboznámením sa so spisom OS Nitra sp. zn. 10C/289/2013, ktorého súčasťou bol trestný spis, dospel k záveru, že poškodený jazdil na vozovke 1,23 m od čiar pravej krajnice, pričom podľa znalca z technického hľadiska príčinou vzniku dopravnej nehody bola rýchlosť jazdy vozidla 106 km, z technického hľadiska v priamej príčinnej súvislosti so vznikom nehody bola jazda neosvetleného cyklistu na zníženej viditeľnosti vo vzdialenosti cca 1,2 m od pravého okraja, pričom v jazde po okraji vozovky mu nič nebránilo. Z výpovede poškodeného v trestnom spise zistil, že poškodený sám uviedol, že pred cestou si vypil 3 alebo 4 štamperlíky domácej pálenky, v jeho krvi bolo zistené 0,65 ‰ alkoholu. U žalovaného alkohol zistený nebol. K vzniku škody podľa súdu prispel aj poškodený U. tým, že jazdil na bicykli pod vplyvom alkoholu, čo spôsobilo aj jeho nestabilnú jazdu na vozovke, keď tesne pred nehodou jazdil v strede jazdného pruhu a nie na okraji vozovky, čo malo nepochybne súvis so vznikom dopravnej nehody. Túto skutočnosť dokazuje aj to, že rovnakým smerom jazdil aj jeho syn, pri bielej čiare a jeho žalovaný vozidlom obišiel bez toho, aby došlo ku kolízii, pričom išiel rovnakou rýchlosťou aj v čase, keď obchádzal syna poškodeného. Vychádzajúc z uvedeného preto súd konštatoval, že na poškodení zdravia sa podieľal aj poškodený, a preto znížil regresný nárok žalobcu o 30 %, čo zo žalovanej sumy predstavuje 907,92 Eura, ktorá po odpočítaní predstavuje žalobcovi priznanú sumu. S tvrdením vedľajšieho účastníka, že mu neprináleží povinnosť plnenia voči žalobcovi z dôvodu, že k nehode došlo 17.03.2002, pričom z ustanovenia zákona č. 381/2001 Z. z. v znení účinnom ku dňu vzniku dopravnej nehody takáto povinnosť pre neho nevyplývala a rovnako ani zo Všeobecných poisťných podmienok sa súd nestotožnil, lebo ide o škodu na zdraví a nie o výluku, uvedenú v § 5 ods. 1 písm. f/ citovaného zákona.

2. Proti vyhovujúcej časti rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný s tým, že čiastočne sa stotožňuje s obsahom odôvodnenia, ale namietal výšku žalobcovi priznanej sumy, keď súd dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Poukázal na okolnosti vzniku dopravnej nehody a poškodenie zdravia. Podľa jeho názoru súd prvej inštancie mal viac zohľadniť, že poškodený cyklista nesprávnym spôsobom jazdy porušil ustanovenie zákona č. 315/1996 a to konkrétne § 56 ods. 1, podľa ktorého na bicykli sa jazdí pri pravom okraji vozovky. Ak sa tým neohrozujú a neobmedzujú chodci, smie sa jazdiť po pravej krajnici vozovky. Pri zníženej viditeľnosti cyklisti nesmú jazdiť bez osvetlenia bicykla, navyše, poškodený mal v krvi 0,65 ‰ alkoholu, čím porušil § 4 ods. 3 písm. a/ citovaného zákona. S poukazom na uvedené žiadal, aby súd znížil rozsah jeho zodpovednosti na 50 %, s tým, že ho zaviazá na zaplatenie sumy 1.513,20 Eur. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie KS Nitra sp. zn. 9Co/106/2015-412 z 10.09.2015, ktorým potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie, kde bola spoluúčasť poškodeného stanovená v rozsahu 50 %.

3. Žalobca písomným vyjadrením k odvolaniu navrhol rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť. Poukázal na skutočnosť, že žalovaný bol v trestnom konaní uznaný vinným, nakoľko v mieste s maximálnou povolenou rýchlosťou 90 km za hodinu pri zníženej viditeľnosti jazdil rýchlosťou 100 až 106 km. Stanovenie maximálnej povolenej rýchlosti neznamena, že vodič ju musí za každú cenu dodržať, naopak, mal by zodpovedne zvážiť svoje možnosti a schopnosti, ako aj stav vozovky a ďalšie. Nielenže využil maximálnu povolenú rýchlosť, ale ju nezodpovedne dokonca prekročil, v dôsledku čoho sa nemohol včas vyhnúť cyklistovi, poškodenému. Teda zaviniť, že došlo k výplate dávok sociálneho poistenia. Poukázal na ďalšie rozsudky Krajského súdu v Nitre sp. zn. 9Co/2/2014 a 7Co/192/2014 a ďalšie, kde súd zohľadnil mieru spoluzavinenia v rozpätí 25 až 30 %.

4. Žalovaný v replike sa nestotožnil s vyjadrením žalobcu s poukazom na to, že z technického hľadiska a v priamej príčinnej súvislosti so vznikom dopravnej nehody, jazda neosvetleného cyklistu za zníženej viditeľnosti na vozovke. Teda žalobca vo svojom vyjadrení zrejme prehliadol citáciu znalca.

5. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnuté, v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 359 CSP, 362 ods. 1 CSP) a zistení, že spĺňa náležitosti § 363 CSP, viazaný rozsahom odvolania a odvolacími dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP), viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), prejednal odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP), pretože nepovažoval za potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie a nevyžadoval si to dôležitý verejný záujem, s verejným vyhlásením rozhodnutia (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie

žalovaného nie je dôvodné. Súd prvej inštancie dostatočne zistil skutkový stav veci a vyvodil z neho správny právny záver, preto napadnutý rozsudok podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

6. Nakoľko sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, obmedzil sa len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods. 2 CSP).

7. K odvolacím dôvodom žalovaného odvolací súd dodáva, že predmetom konania bol regresný nárok žalobcu voči žalovanému ako tretej osobe, ktorý svojim protiprávnym konaním spôsobil škodu na zdraví M. U., nar. XX.XX.XXXX a ktorému bolo rozhodnutím Sociálnej poisťovne ústredie č. 5708176122 zo 14.03.2003 priznaný invalidný dôchodok na následky ublíženia na zdraví, ktorý utrpel pri dopravnej nehode 17.03.2002. Z tejto dopravnej nehody bol žalovaný uznesením OS Nitra sp. zn. 5T/7/2003 právoplatným 18.11.2003 uznaný vinným zo spáchania trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 224 ods. 1, 2 Trestného zákona. V dôsledku protiprávneho konania žalovaného boli poškodenému vyplatené dávky dôchodkového poistenia vo výške 3.026,40 Eur za obdobie od 18.11.2013 do 17.12.2014. Žalobca sa domáhal nároku v zmysle ustanovenia § 238 zák. č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v zmysle § 31 ods. 1 citovaného zákona, v zmysle ktorých má právo voči tretím osobám náhradu škody, ktorá jej vznikla výplatom dávok v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania. Súd prvej inštancie správne sa zaoberal mierou zavinenie poškodeného na vzniku dopravnej nehody, pričom dospel k záveru, že miera jeho spoluzavinenia je 30 %. Aj ohľadom spoluzavinenia sa odvolací súd so záverom súdu prvej inštancie stotožňuje, pretože pri posudzovaní miery spoluzavinenia správne zohľadnil všetky príčiny, ktoré sa podieľali na vzniku dopravnej nehody, zohľadnil i mieru ich podielu na vzniku dopravnej nehody. Odvolací súd rovnako ako súd prvej inštancie vychádzal zo znaleckého posudku Ing. Jozefa Veverku č. 098/2002, ktorý z technického hľadiska ako príčinu dopravnej nehody uviedol rýchlosť jazdy vozidla 100 až 106 km za hodinu, čo je vyššia, ako povolená priemerná rýchlosť vzdialenosti rozľahu vodiča 66 a 71 km za hodinu. Z technického hľadiska na čo žalovaný poukazoval, bola v priamej príčinnej súvislosti jazda neosvetleného cyklistu za zníženej viditeľnosti na vozovke vo vzdialenosti 1,2 m od pravého okraja. Odvolací súd zastáva názor, že prvotná príčina, ktorou nepochybne bolo rýchla jazda žalovaného a neprispôsobenie vzhľadom na zníženú viditeľnosť rýchlosti týmto skutočnostiam viedla k tomu, že došlo k dopravnej nehode. Spoluzavinenie poškodeného v tom, že jazdil 1,2 m od okraja vozovky pod vplyvom alkoholu a na neosvetlenom bicykli odvolací súd posúdil zhodne so súdom prvej inštancie v rozsahu 30 %. Znalec v posudku uviedol, že spôsob poškodenia zadného kolesa bicykla i konečnej polohy cyklistu na pravom okraji vozovky a bicykla v priekope vpravo od vozovky nasvedčujú súbežnému smeru jazdy cyklistu a súbežným povahám v čase stretu, že vodič na cyklistu na vozovke reagoval neskôr ako mal možnosť cyklistu vidieť a ako z technického hľadiska reagovať mohol. Podľa názoru odvolacieho súdu neprimeraná rýchlosť jazdy vodiča, neskoršia reakcia vodiča, ktorý pri rýchlosti 65 až 70 km za hodinu, čo bola priemerná vzdialenosť rozľahu vodiča, by napriek oneskorenej reakcii zhodnej ako počas nehodového deja vozidlo bolo zabrzdiť na rýchlosť jazdy cyklistu pred nárazom do cyklistu. Vzhľadom k spôsobu jazdy cyklistu je zrejmé, že aj keď bol cyklista v čase dopravnej nehody pod vplyvom alkoholu, táto okolnosť nebola hlavnou príčinou vzniku dopravnej nehody. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutej vyhovujúcej časti ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

8. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, odvolacom konaní úspešnému žalobcovi by patrilo právo na náhradu trov odvolacieho konania, nakoľko si trovy konania nevyčísľil, mu náhradu trov nepriznal.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).